การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

THE DEVELOPMENT OF ACTIVITIES LEARNER'S DEVELOPMENT ON CREATIVE NATAYALEELA OF ASEAN FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS

กิ่งกมล ปิยมาดากุล (Kingkamol Piyamadakul)*
มาเรียม นิลพันธุ์ (Maream Nillapun)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน 2) พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์ นาฏยลีลาอาเซียน 3) ทดลองจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน และ 4) ประเมินผลและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน ในด้านผล การเรียนรู้ ความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ผู้เกี่ยวข้องและนักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการให้มีการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน โดยมีครูผู้สอนจัดกิจกรรมและประเมินผล 2) ผลการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย หลักการ เป้าหมาย คุณสมบัติผู้เรียน แนวการจัดกิจกรรม รูปแบบการจัดกิจกรรม คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์ โครงสร้าง การจัดกิจกรรม สื่อ การวัดและประเมินผล คำชี้แจง และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 8 แผน 3) ผลการทดลองใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีความรู้และสามารถปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนเพิ่มมากขึ้น 4) ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนหลังการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน อยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/สร้างสรรค์นาฏยลีลา/อาเซียน

Abstract

The essential purposes of this research are 1) to study basic information for the Development of Learners' Development Activities on Creative Natayaleela of ASEAN 2) to

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
E-mail : mada9449@gmail.com (Master of education student, department of Curriculum and Supervision Faculty of Education Silpakorn University.)

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(Advisor department of Curriculum and Instruction Faculty of Education Silpakorn University.)

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

enhance Learners' Development Activities on Creative Natayaleela of ASEAN 3) to experiment Learners' Development Activities on Creative Natayaleela of ASEAN and 4) to evaluate and improve Learners' Development Activities on Creative Natayaleela of ASEAN; involing learning results, the abilities to perform creative ASEAN dance, and students' perceptions towards the Learners' Development Activities, the research results determine:

The research results were as following: 1) The study of basic information has shown that the accomplices and students show great interest and would like to be introduced to creative ASEAN performances by expert instructors who will also deliver evaluations. 2) The enhancement of Learners' Development Activities conclude that these activities ideally consist of principles, goals, learners' qualifications, procedures and patterns for activity management, explanation of subjects, purposes, and structures. 3) The experiment results of Learners' Development Activities asserted that students have gained further knowledge and ability to partake in creative ASEAN performances. 4) The evaluation results from the Learners' Development Activities and improvement have shown that the students' performance in creative ASEAN dance classes have improved and moved up in the scale of .05, after they have been applied. In conclusion, the students' performance in terms of applying creativity is categorized on the 'excellent' level. Students' perception towards the Learners' Development Activities is also categorized on the 'excellent' level.

Keywords: The Development of Learner Development Activities/Creative Natayaleela/ ASEAN

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจ การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและไร้ซึ่งขีดจำกัดส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมากพลังขับเคลื่อนของกระแสโลก คือ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิด การเชื่อมโยงทั่วโลก โลกจะขับเคลื่อนโดยกระแสเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ทำให้เกิดการแข่งขัน ร่วมมือ และเชื่อมโยงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการศึกษาที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชากร รวมทั้ง การแลกเลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างสมาชิกอาเซียนโดยผ่านระบบการศึกษา เพื่อสร้างเสริมความสำเร็จและความเข้าใจอันดีในประเทศสมาชิกที่มีวัฒนธรรมต่างกัน ซึ่งนับวันจะเข็มข้นขึ้น ค่านิยมที่แปลกใหม่จากต่างประเทศ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมในหลายๆ ด้าน จึงมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและการจัดการศึกษาไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2545 เพื่อสร้างเด็กไทยให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ และด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กไทยอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกได้อย่างมีคุณภาพและรู้เท่าทัน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับ ธีราภรณ์ ชูชื่น (2557:245) ที่ว่า การจัดการศึกษาควรมุ่งเน้นการเรียนรู้ร่วมกันด้านศิลปวัฒนธรรมของแต่ละชาติเพื่อจะได้มีความเข้าใจในความแตกต่างด้านต่างๆ และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

จากการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน พอสรุป ได้ว่าการสร้างสรรค์ นาฏยลีลาอาเซียน ช่วยให้เยาวชนได้ เรียนรู้และเข้าใจในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์อาเซียน ซึ่งมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการศึกษามีการแลกเปลี่ยนข้อมูล เครื่องมือ กิจกรรมต่างๆ ด้านศิลปวัฒนธรรม เราไม่อาจปฏิเสธการเรียนรู้ ภาษา วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเพื่อนบ้านได้ การส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน นับเป็นการเปิดโลกกว้างและเป็นจุดเริ่มต้นการเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคต ถือเป็นศาสตร์ ที่สำคัญยิ่ง สามารถแสดงออกได้โดยตัวเองทั้งในลักษณะที่เข้มแข็งและอ่อนโยน แสดงถึงความเป็นอารยธรรมอันรุ่งเรือง และความมั่นคงของชาติ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมด้านการศึกษากับอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยต้องพร้อม ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สร้างและพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนไทยให้มีความรู้ เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร และเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างเพื่อนบ้าน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) ที่ว่า งานด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรมนั้นก็เช่นเดียวกันคือ งานที่สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านปัญญาและทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุและองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญทางด้านอื่นๆทั้งหมด พร้อมกับทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของเราซึ่งสืบทอดมาแต่อดีตอันยาวนาน มิให้ถูกกลืนไปในกระแสของวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาสร้างคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก ดังนั้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน จึงเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญ และเป็นการเรียนรู้ทักษะในปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ เป็นการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนในแต่ละประเทศสมาชิก เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งเน้นให้ผู้เรียน ได้ฝึกฝนความคิดสร้างสรรค์จากการสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ เป็นพื้นฐานการทำงานเป็นกลุ่ม และส่งเสริมความถนัดและความสนใจตามศักยภาพของผู้เรียน เฉพาะกลุ่ม

โรงเรียนอนุบาลเดิมบางนางบวช(วัดท่าช้าง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่เพียงแต่มุ่งเน้นด้านวิชาการ แต่เล็งเห็นคุณค่าความสำคัญ ในการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ทางด้านนาฏศิลป์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ฝึกทักษะพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ ปลูกฝังจิตให้รักศิลปวัฒนธรรมไทย กล้าคิด กล้าแสดงออก ทำให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล สามารถตั้งตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สร้างนิสัยรักการทำงานด้วยความมุ่งมั่น อุตสาหพยายาม อดทนเพื่อผลสำเร็จของงาน ปลูกฝังให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ การเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เมื่อผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ครบถ้วนตามหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้จริงแล้ว ตามความเป็นจริงผู้เรียนต้องได้รับการเรียนรู้เพิ่มเติมอีกเพื่อส่งเสริมความสามารถและศักยภาพของแต่ละคน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชุมนุมนาฏศิลป์จึงควรเน้นที่การปฏิบัติฝึกทักษะ การแสดงนาฏศิลป์ รวมถึงองค์ประกอบอื่นๆในการใช้แสดงนาฏศิลป์ด้วย เพื่อความคล่องตัวของผู้เรียน และยังเป็นการส่งเสริมความกล้าแสดงออก จึงเน้นการได้ฝึกทักษะนาฏศิลป์ทางด้านอื่นๆที่ครอบคลุมครบถ้วนให้เกิดความเชี่ยวชาญและชำนาญขึ้น เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านนาฏศิลป์ของโรงเรียน

ปัจจุบันถึงแม้โรงเรียนจะได้พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาไปบ้างแล้ว แต่ยังไม่ได้ดำเนินการ ในส่วนของการนำเนื้อหาที่สอดคล้องกับนาฏศิลป์อาเซียนหรือศิลปะวัฒนธรรม ของประเทศสมาชิก

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

อาเซียน และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องมาใช้ในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และจากการสังเกตและสนทนาซักถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2557 ทำให้ทราบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์อาเซียน นาฏศิลป์สร้างสรรค์ และทักษะในการปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ ไม่รู้จักเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์ในประเทศสมาชิกอาเซียน ทางโรงเรียนจึงมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา และคณะครู เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน เกี่ยวกับความเป็นมา ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน การฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยขยายความรู้ทางนาฏศิลป์ให้สอดคล้องกับศิลปะวัฒนธรรออาเซียนในแต่ละประเทศ ซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกันว่าในปัจจุบันนักเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์อาเซียน นาฏศิลป์สร้างสรรค์ และทักษะในการปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ ไม่รู้จักเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์ในประเทศสมาชิกอาเซียน แม้แต่นาฏศิลป์ไทยก็ตามหากไม่มีการดำเนินการใดๆ อีกไม่นานสิ่งที่มีคุณค่าเหล่านี้ที่ถือเป็นมรดกของชาติ ก็จะหายไป ดังนั้น ควรที่จะให้นักเรียนโรงเรียนอนุบาลเดิมบางนางบวช(วัดท่าช้าง) ได้มีการปลูกฝังประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์การปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์เกี่ยวกับการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน เพื่อจะได้เห็นคุณค่าและช่วยกันอนุรักษ์สืบไป ซึ่งสอดคล้องกับ รายงานการวิจัยของ อุษา สบฤกษ์ (2545) ซึ่งได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนนาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา การสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองของมนุษย์ในการรับรู้เรียนรู้และเกิดเชาวน์ปัญญาไหวพริบ ทำให้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่ประทับใจหรือจินตนาการที่พึงพอใจของตนและเกิดแรงบันดาลใจ ให้มีความพยายามประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ โดยอาศัยกระบวนการความคิด ทฤษฎีและหลักการคิดพิจารณาดำเนินการสร้างให้เกิดผลงานขึ้นจากความคิดนั้น ที่ต้องอาศัยความชำนาญ ความรู้เชาวน์ปัญญา ไหวพริบ จินตนาการ และแรงบันดาลใจของมนุษย์ร่วมกัน จึงจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ (กัลยา ภู่ทอง. 2555 : 380)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในรายวิชานาฏศิลป์ไทย เล็งเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยนำเนื้อหาเรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน มาประกอบในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชุมนุมนาฏศิลป์ เน้นให้ความสำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของนักเรียนและสอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษากับอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน และเป็นการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม เกิดการเรียนรู้ความสามารถพื้นฐานทางด้านการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนที่หลากหลายเพิ่มขึ้น สามารถนำมาเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้แสวงหาความรู้ขั้นต่อไป มุ่งเน้นการเติมเต็มเกี่ยวกับนาฏศิลป์ ทั้งด้านความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขึ้น โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์อาเซียน นาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์สร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ ในการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนให้สูงขึ้น โดยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน และผู้เรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
3. เพื่อทดลองจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยวัตถุประสงค์ย่อยในการศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาใช้เพื่อการปรับปรุง ดังนี้

4.1 เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4.2 เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน หลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน

4.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน หลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. ความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน อยู่ในระดับดี
3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน อยู่ในระดับมาก

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R & D) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลเดิมบางนางบวช(วัดท่าช้าง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้มาจากการเลือกแบบอาสาสมัคร (Volunteer Sampling) จำนวน 30 คน เรียนในชุมนุมนาฏศิลป์ การวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (R_1 : Research) : ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเดิมบางนางบวช (วัดท่าช้าง) เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องร่วมให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของกิจกรรมพัฒนา

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

ผู้เรียน เนื้อหากิจกรรม วิธีดำเนินการกิจกรรม สื่อ และการวัดและประเมินผล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูสอนนาฏศิลป์ ศึกษาความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ข้อเสนอแนะด้านต่างๆ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนาฏศิลป์อาเซียน นาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยศึกษาจากเอกสารและจากการสัมภาษณ์ร่วมกับการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน นำมาตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) โดยประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ผลการตรวจสอบคุณภาพมีความเห็นว่าทุกองค์ประกอบของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความสอดคล้องกันสามารถนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (D_1 : Development): พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนฉบับร่าง ประกอบด้วย หลักการ เป้าหมาย คุณสมบัติของผู้เรียน แนวการจัดกิจกรรม รูปแบบการจัดกิจกรรม คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์ โครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สื่อ การวัดและการประเมินผล คำชี้แจง และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 8 แผน ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ผลการการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องทุกองค์ประกอบ ซึ่งการหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่า เท่ากับ 0.80 และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อเสนอแนะ โดยการเขียนพรรณนาความ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับจุดประสงค์ ซึ่งการหา ค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าระหว่าง 0.80 -1.00 และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบผลการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน มีค่าความยากง่าย (Difficulty) โดยมีค่า p = 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) r = 0.21 - 0.65 ค่าความเชื่อมั่น(Reliability)0.82 2) แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน มีความเหมาะสมและสอดคล้อง ซึ่งการหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่า เท่ากับ 1.00 และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์ นาฏยลีลาอาเซียน มีความสอดคล้องและเหมาะสม ซึ่งการหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่า เท่ากับ 1.00

ขั้นตอนที่ 3 (R_2 : Research): ทดลองจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ในการทดลองจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนการจัดกิจกรรมผู้วิจัยได้ชี้แจงจุดประสงค์หลักกับนักเรียน จากนั้น ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) เกี่ยวกับความรู้ในการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ

2. ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมโดยจัดกิจกรรมในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ทั้งรายบุคคลและกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย การสนทนา ซักถาม ให้นักเรียนปฏิบัติตามในกิจกรรม ศึกษา จากเอกสาร หนังสือ ใช้สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้อยากเห็น ฝึกให้นักเรียนคิดประเด็นคำถาม เกิดความคิดสร้างสรรค์ และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากใบความรู้ หนังสือในห้องสมุด อินเตอร์เน็ตแล้วนำข้อมูลและความรู้ที่ได้รับมาร่วมกันวิเคราะห์ อภิปราย และแสดงความคิดเห็น และ สรุปเป็นความรู้ใหม่

3. ภาคปฏิบัติ เน้นการฝึกทักษะในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน โดยจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ ได้แก่

3.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

3.2 ขั้นศึกษา/วิเคราะห์

3.3 ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ทดลอง

3.4 ขั้นสรุป/เสนอผลการเรียนรู้

3.5 ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้/นำไปใช้

4. หลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับนักเรียนแล้ว มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนของนักเรียน และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (D_2 : Development): ประเมินผลและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน แล้วนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน

2. ประเมินความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน

3. สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยสอบถามเกี่ยวกับด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านสื่อประกอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การปรับปรุง การแก้ไขกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยนำผลการประเมินผลและข้อเสนอแนะมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความสมบูรณ์และเหมาะสม ในการนำไปใช้

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากิจกรรมพัมนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องและนักเรียนต้องการให้มีการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

โดยคาดหวังให้นักเรียนมีความรู้ ซึ่งจัดเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์อาเซียน นาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์สร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมแบบสาธิตและเน้นที่ การปฏิบัติเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิยัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน โดยครูให้คำแนะนำเป็น ผู้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและประเมินผล

2. ผลการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน มีเป้าหมายให้นักเรียนรู้และเข้าใจ ฝึกให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ท่ารำ รูปแบบแถว และการแต่งกาย โดยใช้เพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ สามารถปฏิบัติการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน นำไปแสดงในงานต่างๆได้ตามความเหมาะสม ที่จัดกิจกรรมแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีองค์ประกอบ คือ หลักการ เป้าหมาย คุณสมบัติผู้เรียน แนวการจัดกิจกรรม รูปแบบการจัดกิจกรรม คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์ โครงสร้างการจัดกิจกรรม สื่อ การวัดและประเมินผล คำชี้แจง และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่อง การปรับระยะเวลาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรม

3. ผลการทดลองใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยจัดกิจกรรมแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ 5 ขั้น ประกอบด้วย 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นศึกษา/วิเคราะห์ 3) ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ทดลอง 4) ขั้นสรุป/เสนอผลการเรียนรู้ และ 5) ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้/นำไปใช้ ใช้เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 8 แผน คือ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 1 เรื่อง เกริ่นลำนำนาฏยลีลาอาเซียน แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 2 เรื่อง ไทยรำ ระบำ ฟ้อน อ่อนตา แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 3 เรื่อง เมียนมา ลาว กัมพูชา งามหรู แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 4 เรื่อง นานาน่ารู้ เวียดนาม แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 5 เรื่อง พาเพลินมาเลเซีย สิงคโปร์ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 6 เรื่อง โชว์ลีลา บรูไน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 7 เรื่อง เริงรำสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 8 เรื่อง ตระการตาสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน พบว่านักเรียนให้ความสนใจต่อนาฏศิลป์อาเซียน นาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์สร้างสรรค์ สามารถอธิบายความแตกต่างจุดเด่น ของนาฏศิลป์ในประเทศสมาชิกอาเซียน สามารถสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยการสร้างสรรค์ท่ารำ การสร้างสรรค์รูปแบบแถว และการสร้างสรรค์การแต่งกาย และยังพบว่านักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมต่างๆโดยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ใน การทำงาน และทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด มีการถามเมื่อมีข้อสงสัย มีการรับฟังความคิดเห็น ของสมาชิกในกลุ่ม มีการช่วยเหลือกันในการทำงาน และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการ ทำกิจกรรมทุกกิจกรรมอยู่ในระดับดีมาก โดยสามารถทำผลงานเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ท่ารำ การสร้างสรรค์รูปแบบแถวและการสร้างสรรค์การแต่งกาย อยู่ในระดับดี

4. ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน หลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\overline{X}$ = 16.27, S.D. = 0.83) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\overline{X}$ = 8.30, S.D. = 1.98) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ ผลการประเมินความสามารถของนักเรียนในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ร้อยละ 87.5 ($\overline{X}$ = 3.27, S.D. = 0.72) ซึ่งยอมรับ

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความสามารถที่มีคะแนนสูงสุด คือ การสร้างสรรค์ท่ารำอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก รองลงมา คือ การสร้างสรรค์รูปแบบแถว และการสร้างสรรค์การแต่งกาย อยู่ในระดับคุณภาพดี นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 2.77, S.D. = 0.36) ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 โดยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 2.80, S.D. = 0.41) รองลงมาลำดับที่ 2 คือด้านประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 2.78, S.D. = 0.39) รองลงมาลำดับที่ 3 คือด้านกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 2.73,S.D. = 0.30) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสอบถาม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกดีที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของนาฏศิลป์ ในประเทศสมาชิกอาเซียน นาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ทำให้ได้รู้จักศิลปวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนมากขึ้น จากที่ไม่เคยรู้มาก่อน รวมทั้ง การปฏิบัติลีลาท่าทางนาฏศิลป์ของแต่ละประเทศ ได้เรียนรู้ท่าทางการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ทั้งยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาคำทักทาย อาหาร ธงประจำชาติ การแต่งกายประจำชาติ และศิลปวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน พอสังเขป ที่สำคัญได้เรียนรู้การสร้างสรรค์รูปแบบการแสดงของแต่ละประเทศ จากความคิดสร้างสรรค์ของตนเองที่นำมาประดิษฐ์และนำมาประยุกต์ใช้ มาเป็นการแสดงนาฏยลีลาอาเซียนในรูปแบบที่แปลกใหม่ และมีการปรับปรุงด้านการนำเข้าสู่บทเรียนว่าควรมีสื่อหรือวิธีการที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นผู้เรียนเกิดความสนใจ ปรับปรุงระยะเวลากับเนื้อหาสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า ผู้เกี่ยวข้องและนักเรียนมีความต้องการให้พัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน มีความคาดหวังให้นักเรียนมีความรู้เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน นาฏศิลป์อาเซียน นาฏศิลป์ไทย และนาฏศิลป์สร้างสรรค์ การสร้างสรรค์นาฏศิลป์ในประเทศอาเซียนเข้าด้วยกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ด้านวิชาการและวิชาชีพ ค้นพบความสนใจ และความถนัดของตนเอง นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้พัฒนาตนเองและประกอบอาชีพสุจริต มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ค้นพบพัฒนาศักยภาพ พัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม และมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนความเป็นระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:3-4) สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่จัดทำขึ้นสำหรับสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

ยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาในการเป็นเยาวชนของชาติสู่โลกศตวรรษที่ 21 และมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพ รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 7) และ เคน เคย์ (Ken Kay,2011: 34-35) ที่กล่าวไว้ว่าความสามารถในการคิดและทักษะในการคิดมีความสำคัญยิ่ง เพราะความสามารถและทักษะในการคิดมีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การดำรงชีวิตและการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะในยุคข้อมูลข่าวสารความรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

2. ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กระบวนการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้นำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเดิมบางนางบวช(วัดท่าช้าง):กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 และจากการสอบถามความต้องการของนักเรียนนเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากนั้น นำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ โดยจักให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน จากนั้น จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ กรรณิกา ภู่ระหงษ์ (2547: 24) ได้กล่าวถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกันว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สนองความต้องการทางจิตวิทยาให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาและได้เรียนรู้ได้กว้างขวางขึ้น และเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนโดยมุ่งเน้นและพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

3. ผลการทดลองใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้วยสนุกสนาน มีความตั้งใจเรียนในกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มด้วยรูปแบบการสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติอย่างมีความสุข นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน ทั้งนี้เพราะว่าเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเกิดจากความต้องของนักเรียน โดยนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและนำเสนอผลงานด้วยตนเอง โดยผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน อยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความน่าสนใจ เป็นเรื่องที่แปลกใหม่ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนด้านการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษากับอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยต้องพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื้อหาสาระที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกิดจากความต้องการของนักเรียนและเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเริ่มจากง่ายไปหายาก มีครูคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำในการฝึกปฏิบัติจนทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ 5 ขั้น ประกอบด้วย 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นศึกษา/วิเคราะห์ 3) ขั้นปฏิบัติ/ฝึกหัด/ทดลอง 4) ขั้นสรุป/เสนอผลการเรียนรู้ และ5) ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้/นำไปใช้ โดยใช้เวลา 20 ชั่วโมง จำนวน 8 แผน คือ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 1 เรื่อง เกริ่นลำนำนาฏยลีลาอาเซียน แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 2 เรื่อง ไทยรำ

ระบำ ฟ้อน อ่อนตา แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 3 เรื่อง เมียนมา ลาว กัมพูชา งามหรู แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 4 เรื่อง นานาน่ารู้ เวียดนาม แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 5 เรื่อง พาเพลิน มาเลเซีย สิงคโปร์ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 6 เรื่อง โชว์ลีลา บรูไน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 7 เรื่อง เริงรำสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ 8 เรื่อง ตระการตาสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนี้ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ เพียรพยายาม และมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกันเป็นทีม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์การท่ารำ การสร้างสรรค์เครื่องแต่งกาย และการสร้างสรรค์รูปแบบแถว และสามารถนำประสบการณ์เดิม รวมกับประสบการณ์ใหม่ สร้างองค์ความรู้ใหม่ๆขึ้นมา จนเกิดเป็นการสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545:1) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์เป็นหน้าที่โดยทั่วไปของการศึกษา การส่งเสริมจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมให้ได้ผลนั้น ต้องใช้ยุทธศาสตร์ที่เป็นระบบนั่นคือยุทธศาสตร์ที่สร้างความสมดุลระหว่างหลักสูตรของโรงเรียน วิธีการสอน วิธีการที่โรงเรียนติดต่อกับผู้อื่นและแหล่งความรู้อื่นๆ รวมทั้ง การอบรมและพัฒนาครูและบุคคลอื่นๆ คำจำกัดความของการสร้างสรรค์แสดงให้เห็นองค์ประกอบของกระบวนการแห่ง การสร้างสรรค์ที่เราต้องการจะกระตุ้นให้เกิดเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา

4. ประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ด้านผลการเรียนรู้ นักเรียนมีผลการเรียนรู้เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน หลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\overline{X}$ = 16.27, S.D. = 0.83) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\overline{X}$ = 8.30, S.D. = 1.98) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่พัฒนาขึ้นจากความต้องการและความสนใจของนักเรียน เนื้อหาในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นเรื่องแปลกใหม่และทันสมัยน่าสนใจ มีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ ซึ่งเหมาะกับการจัดการเรียนการสอนในวิชานาฏศิลป์ที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ครูมีบทบาทสำคัญ ในการเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะและคอยช่วยเหลือในการปฏิบัติกิจกรรม มีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ การเรียนรู้จากการดูชมวีดิทัศน์ การระดมสมอง การลงมือปฏิบัติจริง การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีต่อประเทศสมาชิกอาเซียนในรูปแบบของนาฏศิลป์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2545:1-8) มีจุดมุ่งหมายในการสร้างเด็กไทยให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ และด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กไทยอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกได้อย่างมีคุณภาพและรู้เท่าทัน อีกทั้งประเทศไทยต้องพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศและประเทศสมาชิกอาเซียน เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยบนเวทีเศรษฐกิจโลกได้ ดังนั้น การศึกษาเรื่องราวของศิลปวัฒนธรรม ภาษา และภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกในอาเซียน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,2554: 16-21) ได้ประกาศให้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรอาเซียนศึกษาไว้รองรับการก้าวสู่

Veridian E-Journal, Slipakorn University
ISSN 1906 - 3431

การเป็นประชาคมอาเซียนของไทยอย่างเต็มตัว ในปี 2558 เพื่อสร้างและพัฒนาอาเซียนให้มีศักยภาพและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

ผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ทั้งจากตนเองและครู การหมั่นฝึกฝน ฝึกซ้อมซ้ำๆ จนเกิดเป็นความชำนาญ ได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ได้แสดงออกในการสร้างสรรค์ท่ารำ รูปแบบแถว และการแต่งกายอย่างมั่นใจ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนักเรียนได้ใช้ศักยภาพทางความสามารถความถนัดและประสบการณ์ในด้านต่างๆ ที่นักเรียนมีอยู่ให้ได้มากที่สุด ซึ่งมีผลทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาขีดความสามารถให้สูงขึ้น สอดคล้องกับ ซิมพ์ซัน(Simpson, 1972) ที่อธิบายว่าทักษะปฏิบัตินี้ สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้วจะเกิดความถูกต้องความคล่องแคล่วความเชี่ยวชาญชำนาญการและความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็วความแม่นยำความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย ด้านผลการเรียนรู้ เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน โดยจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชุมนุมนาฏศิลป์ เพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านนาฏศิลป์ ดังนั้น ควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้วิธีสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ เนื่องจากเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่อง สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน และควรให้ครอบคลุม 3 ด้าน ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ และเจตคติแก่ผู้เรียนอย่างครบถ้วน

2. จากผลการวิจัย ด้านความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน พบว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนได้เป็นอย่างดีหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่มีประเด็นด้านการสร้างสรรค์การแต่งกายอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น ควรเปิดประเด็นทางความคิดหรือ การใช้สื่อที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์การแต่งกาย ได้ประสบการณ์จากของจริงที่หลากหลาย

3. จากผลการวิจัยด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน และกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม โดยเฉพาะการได้แสดงผลงานที่เกิดจากทักษะการปฏิบัติของตนเอง แต่มีประเด็นด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำสุด เป็นเพราะการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียน ต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ ดังนั้น ผู้สอนควรบริหารเวลาในการจัดกิจกรรมให้ดี หรือยืดหยุ่นกิจกรรมให้เข้ากับผู้เรียน และคอยให้แนะนำพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขในขณะนั้นแก่ผู้เรียน เพื่อผลการปฏิบัติที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เกี่ยวกับนาฏศิลป์สร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เกี่ยวกับนาฏศิลป์อาเซียน 10 ประเทศ บวก 3 ได้แก่ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น เป็นต้น เพื่อเป็นการปลูกฝังนาฏศิลป์และการคิดสร้างสรรค์ให้กว้างขึ้น ให้กับนักเรียนทุกชั้น หรือการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเกี่ยวกับนาฏศิลป์สร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยเปลี่ยนวิธีการจัดกิจกรรมแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติแบบอื่น เช่น แบบใช้โครงการเป็นหลัก หรือแบบใช้ศูนย์การเรียน เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านนาฏศิลป์ รวมทั้ง มีผลความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์หรือไม่

เอกสารอ้างอิง

ภาษาต่างประเทศ

Department of Curriculum, Ministry of Education. (2008). **The basic education core Curriculum 2008** .Bangkok: Agricultural cooperative printing demonstrations of Thai Ltd.

Kanlaya Putong.**“Development of learning outcome in creative thinking and enduring understanding of surrounding environment among prathomsuksa2 students as teaching by synectics approach”.Veridian E-Journal** Year5,Issue1(January – April):380.

Kannika Purahong. (2004). **“The development of activities for learners’ development on the local conservation for second level students”**. A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for The Degree Master of education Department of Curriculum and Supervision Graduate school Silpakorn University.

Ken Kay. (2011). **21st century skills: rethinking how students learn.** Bangkok: Sodsri – Saritwong Foundation.

Office of the National Education Commission. (1997). Development of national education planning in 1997-1998. Vol. 2. Bangkok: Atthapol Karn Pim.

Office of the National Education Commission. (1999). Community participation in educational management of academy. Bangkok: Office of the National Education Commission.

Office of the National Education Commission. (2002). Report of academic conference subject of creative education. Bangkok: phappim

Office of the Education Council, Ministry of Education. (2011). Academic lecture to create awareness of “First step to ASEAN community”. Bangkok: Phimdee print

Simpson, E. (1972). **The classification of educational objectives in the psychomotor domain: The psychomotor domain.** Vol. 3. Washington, DC: Gryphon House.

Teeraporn Chuchuen. (2557). The development of learning development activities on Thai and

Burmese relationship creative dramatic art for primary student. Veridian E-Journal Year 5, Vol. 8, No 1 (2015): Humanities and Social Sciences (January – April, 2015): 245.

Usa Sobrerk. (2002). **"The development of an instructional model of dance improvisation to enhance creative thinking in Thai dramatic-arts learners in higher education institutions"**. A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for The Degree Ph.D. Department of Education (Higher Education) Graduate school Chulalongkorn University.